

etyki zawodu księgowego w kształtowaniu obrazu sytuacji finansowej przedsiębiorstwa, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach”, Nr 287, Katowice 2016.

Socha P.,

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
Wydział Ekonomiczny

INFORMATYCZNE NARZĘDZIA KONTROLINGU

Wstęp

Technologie informatyczne są coraz szerzej stosowane niemal we wszystkich dziedzinach funkcjonowania gospodarki. Tego typu rozwiązania wykorzystuje się również w obszarze kontrolingu podmiotów gospodarczych. Rola nowoczesnych narzędzi kontrolingu bardzo wzrosła w ostatnich latach i ma duże znaczenie dla sprawnego zarządzania przedsiębiorstwem. Niniejszy artykuł ma na celu przedstawienie rodzajów informatycznych narzędzi kontrolingu oraz sposób ich funkcjonowania. Omówione zostaną także korzyści dla firm wynikające z wdrożenia takich systemów.

Rodzaje informatycznych narzędzi kontrolingu

Wykorzystywanie nowoczesnych narzędzi kontrolingu przez przedsiębiorstwa wynika ze zwiększającego się zapotrzebowania na informacje przez zarządzających przedsiębiorstwem oraz z potrzeby obniżania kosztów i sprostania wymaganiom konkurencji [4, s. 605]. Rozróżnia się trzy podstawowe rodzaje informatycznych narzędzi kontrolingu:

- programy analizujące dane z systemów finansowo-księgowych funkcjonujące najczęściej w formie arkuszy kalkulacyjnych,
- systemy informatyczne dostosowywane do konkretnego użytkownika,
- zintegrowane systemy zarządzania przedsiębiorstwem klasy MRP II lub ERP [1, s. 400].

Programy analizujące dane z systemów finansowo-księgowych to najprostsze a równocześnie najczęściej stosowane narzędzie kontrolingu stosowane w przedsiębiorstwach. Zasada ich działania polega na wykorzystaniu zwykłego arkusza kalkulacyjnego (np. Microsoft Excel) do zaciągania danych finansowych a następnie przetwarzaniu ich w celu uzyskania informacji przydatnych dla osób zarządzających przedsiębiorstwem [2, s. 11]. Zaletami takiego rozwiązania jest prostota i niskie koszty wdrożenia, a wadą trudności w zastosowaniu w przedsiębiorstwach o rozbudowanej działalności.

Oprogramowanie dopasowywane do konkretnego użytkownika to nieco bardziej skomplikowane narzędzie kontrolingu, które dostosowuje się do potrzeb kontrolera w zależności od specyfiki firmy i branży w której działa. Dostarcza ono bardziej szczegółowych danych jak, np. planowanie wyniku finansowego w krótkim okresie, analizy prognozy rentowności, dźwigni finansowej, odchyleń i wiele innych.

Zintegrowane systemy zarządzania przedsiębiorstwem klasy MRP II (planowanie zasobów materiałowych) i ERP (planowanie zasobów przedsiębiorstwa) to nowoczesne narzędzia kontrolingu o szerokim zastosowaniu. Systemy klasy MRP II pozwalają na kontrolę stanu procesu produkcyjnego, sprzedaży i wspierają podejmowanie decyzji na szczeblach strategicznego zarządzania przedsiębiorstwem. Programy typu ERP to rozwinięcie systemów MRP II o procedury finansowe, księgowość i rachunkowość zarządzaną [5, s. 372].

4. Korzyści dla firm wynikające z wdrożenia informatycznych narzędzi kontrolingu

Zastosowanie programów komputerowych do kontrolingu pozwala na dostarczenie wielu ważnych informacji niezbędnych do podejmowania decyzji przez kadre zarządzającą. Ma za zadanie wspierać realizację kontrolingu wszystkich obszarów działalności przedsiębiorstwa. Wpływa ono także na sprawność zarządzania oraz na zakres informacji. Niewątpliwymi korzyściami wynikającymi z wdrożenia takich rozwiązań jest m.in.:

- skrócenie czasu dostępu do informacji,
- wielowymiarowe analizy danych pochodzących z różnych źródeł,
- optymalizacja procesu podejmowania decyzji,
- zwiększenie wydajności zarządzania,
- lepsze wykorzystywanie zasobów przedsiębiorstwa [3, s. 363].

5. Podsumowanie

Współcześnie trudno wyobrazić sobie funkcjonowanie kontrolingu bez wykorzystania informatycznych narzędzi w postaci odpowiedniego oprogramowania. Jest to niezbędne do sprawnego zarządzania przedsiębiorstwem oraz sprostania konkurencji. Istnieje wiele rodzajów dedykowanych do tych celów programów, które pod względem zakresu zastosowania można podzielić na arkusze kalkulacyjne, programy dostosowywane do potrzeb firmy oraz zintegrowane systemy zarządzania przedsiębiorstwem. Rodzaj wykorzystanego narzędzia zależy od skali działalności podmiotu gospodarczego oraz jego możliwości finansowych. Zastosowanie informatycznych narzędzi kontrolingu przynosi firmom różne

korzyści, głównie polegające na usprawnieniu i większej kompleksowości i użyteczności danych dostarczanych dla kadry menadżerskiej.

Literatura

1. Chomiak I., *Aspekty technologiczne organizacji systemów informacyjnych kontrolingu*, „Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu”, Wrocław 2003. 2. Kulpiński W., *Proces wdrażania controllingu*, www.controlling.info.pl [dostęp 29.09.2019]. 3. Soltysik-Piorunkiewicz A., *Narzędzia informatyczne Business intelligence i Competitive intelligence w systemie kontrolingu*, „Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej w Katowicach” , Katowice 2014. 4. Soltysik-Piorunkiewicz A., *Wybór strategii informatyzacji kontrolingu w przedsiębiorstwie*, „Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej w Katowicach”, Katowice 2016. 5. Witczyńska K., *Strategia zintegrowanego zarządzania – planowanie potrzeb materiałowych*, „Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej”, nr 1975, Wrocław 2017.